

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 22/2026-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1/ [REDACTED] a 2/ [REDACTED], zastúpených JUDr. Albínom Lanczom, advokátom, Mierová 1435/33, Galanta, proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1Tk/2/2016 z 27. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. decembra 2024 a doplnenou 3. januára 2026 sa sťažovatelia domáhajú vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Avizovanou ústavnou sťažnosťou sa sťažovatelia zároveň domáhajú vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a 5 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv garantovaných čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhujú, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Súčasne žiadajú priznať im finančné zadost'učinenie a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Proti sťažovateľom je na okresnom súde vedené pod sp. zn. 1Tk/2/2016 trestné konanie pre obzvlášť závažný zločin poisťovacieho podvodu podľa § 233 ods. 1 a 5 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom od 6. augusta 2024 (sčasti dokonaný a sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona). V prípravnom konaní bola 30. júla 2014 vykonaná domová prehliadka, počas

ktorej došlo s poukazom na § 89 Trestného poriadku k vydaniu vecí patriacich sťažovateľom zo strany medzičasom zomrelej tretej osoby (██████████). Sťažovatelia v roku 2024 požiadali okresný súd o vrátenie zaistených vecí. Okresný súd v reakcii prostredníctvom výziev z 10. júna 2024 avizoval, že nárok na vrátenie vecí bol uplatnený sťažovateľmi, teda inými osobami než tou, ktorá ich orgánom činným v trestnom konaní vydala, a zároveň uviedol, že veci nie sú ďalej potrebné na účely trestného konania. Z dôvodu pochybností o vlastníckom vzťahu sťažovateľov k veciam tak okresný súd sťažovateľov postupom podľa § 97 ods. 1 Trestného poriadku vyzval, aby si nárok na veci uplatnili samostatným podaním v civilnom procese. O následnej žalobe sťažovateľov o určenie vlastníctva a právnej skutočnosti rozhodol Okresný súd Lučenec uznesením sp. zn. 18C/48/2024 zo 6. novembra 2024 tak, že schválil zmier medzi sťažovateľmi a právnymi nástupcami ██████████, a zároveň určil, že sťažovatelia sú vlastníckmi niektorých zo zaistených vecí. V nadväznosti na uvedené sa sťažovatelia obrátili na okresný súd žiadosťou o vydanie vecí, o ktorej bolo rozhodnuté napadnutým uznesením s poukazom na § 97 ods. 1 a 5 Trestného poriadku tak, že veci nemožno vrátiť. Okresný súd po bližšom preskúmaní dospel k presvedčeniu, že žiadosť o vrátenie vecí bola podaná predčasne, pretože v prípade uznania viny môže byť sťažovateľom ako obžalovaným uložený trest prepadnutia vecí podľa § 60 Trestného zákona.

3. V doplnení ústavnej sťažnosti doručenom 3. januára 2026 sťažovatelia uviedli a doložili, že okresný súd uznesením sp. zn. 23C/61/2024 z 8. decembra 2025 schválil zmier medzi sťažovateľmi a právnymi nástupcami ██████████, a zároveň určil, že sťažovatelia sú vlastníckmi ďalších zaistením dotknutých vecí.

III.

Argumentácia sťažovateľov

4. Sťažnostnú argumentáciu možno rozdeliť do dvoch relatívne samostatných častí. Najskôr sťažovatelia namietajú, že okresný súd vo výzvach podotkol, že veci zaistené pri domovej prehliadke už nie sú potrebné na účely trestného konania, a zároveň sťažovateľov vyzval na uplatnenie nároku na veci v civilnom procese, pričom v napadnutom uznesení prijal opačný záver a veci im nevrátil. Takýto prístup je ústavne nekonformný z dôvodu rozdielneho prístupu toho istého súdu v identickej otázke, pričom napadnuté uznesenie trpí aj deficitom odôvodnenia. V druhej rovine sťažovatelia poukazujú na pretrvávanie zaistenia vecí po dobu niekoľkých rokov, v dôsledku čoho sú vylúčení z výkonu viacerých základných práv a slobôd hmotnej povahy špecifikovaných v ústavnej sťažnosti.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavnú sťažnosť sťažovateľov ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavný súd podotýka, že rozsah ústavnej sťažnosti, ktorým je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný, je v rovine referenčných ustanovení v sťažnostnom petite tvorený čl. 20 ods. 1 a 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu. Uvedenie čl. 50 ods. 2 ústavy v dôvodovej časti ústavnej sťažnosti vyhodnotil ústavný súd vo vzťahu k formulovanému petitu ústavnej sťažnosti v súlade so svojou ustálenou rozhodovacou praxou len ako súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľov. Všetky sťažovateľmi namietané nedostatky v rešpektovaní ich práv je však možné zaradiť pod referenčné normy, ktoré sťažovatelia uviedli v petite ústavnej sťažnosti. To bolo dôvodom, pre ktorý ústavný súd sťažovateľov nevyzýval na doplnenie petitu ústavnej sťažnosti o čl. 50 ods. 2 ústavy (m. m. napr. III. ÚS 351/2025). Obdobné závery platia vo vzťahu k argumentačnej námietke porušenia čl. 13 ods. 1 a 2 ústavy, ktorý, navyše, má charakter všeobecného ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Článok 13 ods. 1 a 2 ústavy tak neformuluje žiadne konkrétne základné právo ani slobodu dotknutej osoby (m. m. napr. I. ÚS 122/2018).

7. Pokiaľ ide o nevrátenie vecí sťažovateľom, formálny rozpor medzi výzvami, ktorými okresný súd deklaroval, že zaistené veci nie sú ďalej potrebné pre trestné konanie, a napadnutým uznesením nie je ústavno-právne relevantný. Výlučným a meritórnym účelom výziev bolo sťažovateľov informovať, že ak majú v úmysle zachovať si možnosť trestno-procesného úspechu so žiadosťou o vrátenie vecí, musí byť predbežne právoplatne vyriešená sporná otázka vlastníckeho práva k zaisteným veciam. Je teda zjavné, že účelom výziev nebolo prijať autoritatívny a konečný úsudok o tom, či sú naďalej splnené podmienky zaistenia vecí podľa Trestného poriadku. Záver o nepotrebnosti vecí na ďalšie účely trestného konania bol produkovaný bez meritórnej relevancie a výlučne nad rámec účelu výziev (*obiter dictum*). Úsudok vyslovený v napadnutom uznesení, podľa ktorého môže byť sťažovateľom potenciálne uložený trest prepadnutia vecí, a preto je nevrátenie vecí zaistených pri domovej prehliadke 30. júla 2014 naďalej dôvodné, je preto jediným autoritatívnym záverom o tom, že podmienky na zaistenie vecí podľa Trestného poriadku sú splnené a pretrvávajú. Tejto časti sťažnostnej argumentácie preto nemožno priznať procesný úspech a musí byť vyhodnotená s poukazom na § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnená.

8. V súvislosti s námietkou neudržateľnosti pretrvávajúceho stavu zaistenia vecí nemožno ustáliť, že by sťažovatelia atakovali neprimeranosť dĺžky trestného konania ako celku. Z ústavnej sťažnosti nevyplývajú skutkové informácie o vývoji trestného konania vedeného proti sťažovateľom v jeho jednotlivých štádiách a fázach, o realizovaných procesných úkonoch orgánov činných v trestnom konaní, resp. všeobecných súdov, ako ani o procesných úkonoch sťažovateľov. Sťažovatelia netvrdia (tým menej preukazujú) ani využitie trestno-procesných mechanizmov proti zbytočným prietahom v trestných konaniach, ktoré zo subsidiárneho hľadiska postulovaného v § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde predchádzajú podaniu ústavnej sťažnosti ako ultimatívneho prostriedku ochrany práv (predovšetkým sťažnosti na prietahy podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, resp. žiadosti o preskúmanie postupu policajta a prokurátora podľa § 210 Trestného poriadku). Napokon, ani právna argumentácia nie je cielená na trestné konanie ako celok. Vyhodnotenie obsahu ústavnej sťažnosti neumožňuje prijať záver, že sťažovatelia ňou napádajú trestné konanie ako celok, hoci formulácia bodu 1 sťažnostného petitu tomu sama osebe a formálno-izolovane napovedá. Z tohto dôvodu bola ústavná sťažnosť v tejto časti odmietnutá s poukazom na § 56 ods. 2 písm. c) a d) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, ako aj

pre neprípustnosť z dôvodu nerešpektovania kompetenčno-subsidiárnej postupnosti ústavnej súdnej ochrany, ktorú predchádza právna ochrana prostriedkami trestného práva procesného.

9. Pri posudzovaní ústavnosti inštitútu zaistenia vecí na podklade povinnosti vydať vec vychádza ústavný súd zo zmyslu a účelu tohto opatrenia, ako aj konkrétneho účelu zaistenia vecí objektivizovaného v napadnutom uznesení. Zaistenie vecí dôležitých pre trestné konanie predstavuje opatrenie dočasné, svojou povahou predbežné a zaisťovacie, ktoré nie je konečným rozhodnutím vo veci. Pokiaľ ide o dĺžku zaistenia vo veci sťažovateľov, okresný súd po bližšom skúmaní uviedol, že u sťažovateľov prichádza pre prípad uznania viny do úvahy uloženie trestu prepadnutia vecí. Takýto dôvod pritom logicky pretrváva počas celého trestného konania až do jeho právoplatného ukončenia. Aj keď má zaistenie vecí dočasnú povahu, potenciál uloženia trestu prepadnutia zaistených vecí je nepochybne spôsobilý legitimizovať dĺžku zaistenia vecí hoci aj po dobu viacerých rokov, ako je to v prípade sťažovateľov. Ústavný súd len opätovne poznamenáva, že z obsahu ústavnej sťažnosti nemožno abstrahovať námietku neprimeranosti trvania trestného konania ako celku. Ani tejto sťažnostnej námietke tak nebolo možné prisvedčiť a bolo ju nevyhnutné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

10. Ústavný súd sumarizuje, že ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol v bodoch 7 a 9 dôvodov tohto uznesenia ako zjavne neopodstatnenú a v bode 8 dôvodov tohto uznesenia pre absenciu zákonom ustanovených náležitostí v spojitosti s neprípustnosťou tejto časti sťažnostnej argumentácie pre nepreukázanie vyčerpania právnych prostriedkov, ktoré sťažovateľom priznával zákon na ochranu ich základných práv a slobôd.

11. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako celok odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov formulovanými v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2026

Robert Šorl
predseda senátu